

minat, magisque splendidum reddit; ita Christus purissimæ Virginis crystallina viscera penetrans, ea non dicitur, non fregit, sed nova luce firmavit, ac nova pulcritudine condonavit. Sed ista nova lux, ista nova pulcritudo quæ crystallina Mariana viscera penetravit, ab his non poterat avelli, quum sol justitiae sit semper oriens et nescit occasum. Hoc pia mente revolvens atque ponderans Chrysippus hunc in modum Christum salutat: « Ave solis ortus, qui nullum ferre potes occasum. Sol oriens orientem non inficit auro, sed decorat splendore (1). » Deinde subjungitur, hunc orientem super quem jugiter sol justitiae micat, Virginem esse Deiparam.

DUO LIBRI MACHABÆORUM
ET FACTUM EST, POSTQUAM PERCUSSIT
ALEXANDER PHILIPPI, MACEDO

1. Huc iterum de Elia zelum legis zelante certiores facti sumus, *ipsum in cælum receptum esse* (2), et quidem in anima et corpore. Cælicus iste raptus corpoream Deiparentis Assumptionem præfigurat. Quapropter Amedeus Lausannensis inquirens, cur ascendeat Domino et ejus Mater illico non fuerit in cælum assumpta, memorat Eliam, cuius similitudine debebat in ætherea regna sublimiter evehi. Namque scribit: « Quæritur cur ascendeat Domino in cælum, mater ejus quæ tanto eum amplectebatur affectu, non statim sequuta est? Cum enim nulla peccati nube depresso, nulla vitæ macula respsa,

(1) Serm. de Virgin. Deip.
(2) I. Mach. II, 58.

super ignem ruberet ob charitatem, luce clarior ob castitatem, ipsis etiam præclara cælicolis ob virginei partus novitatem, mirum videbatur, quare cum filio non statim ad æthera provehebatur. Certe Henoch in cordis munditia coram Deo ambulavit, et non apparuit, quia transtulit illum Deus: Elias quoque charitatis igne nimio succensus et equis igneis raptus memoratur. Illa vero Henoch excendens cordis munditia, et amoris prærogativa major Elia, quare cum illo quem genuit, non illico in cælum efferebatur (3)? » Dein concluditur, Virg. Deiparam, non secus ac Henoch et Elias, in cælum, moram faciente nullam, sublimari.

2. Septem illi fratres qui sub Antiocho animi strenuitate martyrium passi sunt, respondebant Antiocho supplicia comminanti: *Rex mundi defunctos nos pro suis legibus in æternæ vitæ resurrectionem suscitabit* (4). Hoc aptari Virginis Deiparæ potest, adeo, ut simili propemodum ratione Virginem ipsammet vita functam vel jamjamque morituram terrimæ morti quæ illam sub suo tenere præsumpsit imperio, divina pollicitatione fultam respondisse videatur: *Rex mundi defunctam me pro suis legibus in æternæ vitæ resurrectionem suscitabit* post tres dies. Quapropter, ut alia id genus omittam, sua sponte fluit, illius purissimam carnem, cum dederit Dominus Dilectæ suæ somnum, nullimode vidisse corruptionem, sed spiritu una cum corpore in æthereas fuisse sedes inlatam.

(3) Hom. VII de Virg. Assumpt.
(4) II. Mach. VII, 9.

NOVUM TESTAMENTUM

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM

LIBER GENERATIONIS JESU CHRISTI,
FILII DAVID, FILII ABRAHAM

1. Assumptionis veritatem non minus luculenter novi fœderis sacra Biblia pandunt. *Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ: de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus* (1). Magnum et palmare pro Assumptione Virginis argumentum suppediat divina Maternitas, quum incongruum omnino videatur, inclytam Theotocon subiacuisse corruptioni. Hoc ratio docet, hoc pietas evincit, hoc demum auctoritas snadet. Unde sic loquitur Andreas cretensis: « Quæ auctorem vitæ pepererat, in eo loco jam redi-viva collocatur, ubi fons perennis est vitæ, qui corpus et animam illius primo inter se vinxerat, moxque soluta, indissolubili vinculo inter se rursum colligaverat (2). » Joannes quoque Damascenus ut probet, Mariam, etsi ob humanæ naturæ conditionem subierit mortem, ab omni tamen mortis nexu cito fuisse solutam, hac utitur argumentatione: « Ut filia veteris Adami veterem sententiam subiit: nam et ejus filius qui est vita ipsa, eam non recusavit; ut autem Dei vi-

(1) Matth. I, 16. (2) Serm. de Assumpt.
(3) Orat. 2 de Dormit. B. M. Virg.
(4) Orat. 3 de Dormit. B. M. Virg.

ventis mater ad illum ipsum digne assumitur (3). » Et rursum: « Papæ, papæ, fons vitæ, Domini mei mater moritur! Oportebat enim ut quod e terra conflatum erat, ad terram reverteretur, atque ita in cælum transmitteretur (4). » Quod et plene probatum habuit Suarezius, gravis notæ theologus: « Cum Christi corpus ex corpore Mariæ sumptum sit, dici possunt quodammodo esse una caro. Quare sicut Adam dicit: *Hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne mea*; ita e contrario Christus dicere potest: *Hæc nunc est caro, de qua est caro mea*. Sicut decuit carnem Christi omni ex parte esse beatam et incorruptam, ita etiam et carnem matris, cujus gloria in illius honorem redundat (5). » Hanc tamen rem solidius in 3^a parte conficiemus.

2. Beatissima Virgo dicitur stella in summi cæli oriente coruscans. *Vidimus stellam ejus in oriente, et venimus adorare eum* (6). Divus Anastasius Sinaita, postquam de signis cælestibus sermonem habuit, inquit: « Sed ea quidem fabulosa et falso sunt appellata, in firmamento autem Ecclesiæ spiritualiter et semper lucent. Habet enim stellam Ecclesia luminescens, nempe sanctam Virginem (7). »

(5) Comment. in III part. div. Thomæ, q. XXXVII, art. 14. (6) Matth. II, 2.
(7) Anagogicarum Contemplationum in Hexam.

Quemadmodum autem in stella consideratur incorruptio, quia corrumpi nullimode potest; sic Virgo Maria consideratur incorpura, quia genuit eum qui non dedit Sanctum suum, nempe Matrem, videre corruptionem. Hæc stella, Maria Virgo, apparet in orbe terrestri peccatoribus ad Deum redeuntibus; apparet in orbe cælesti beatis in Deo perfruentibus; apparet utrobique resplendens; apparet utrobique verum æternumque Solem lignens. Unde Bernardus inquit: « Ipsa est igitur nobilis illa stella ex Jacob orta, cuius radius universum orbem illuminat; cuius splendor et præfulget in supernis, scilicet in cælo (1). » — Item ipsa turbat Herodem, id est diabolum, ut ibi: *Audiens autem Herodes turbatus est, etc. et postquam didicit ab eis tempus stellæ, nempe Mariæ, quæ apparuit, per naturam in mundum nascendo, per gratiam in mente peccatorum apprendo, per gloriam in cælis cum anima et corpore mirabiliter coruscando, Herodes, hoc est diabolus qui eam mancipio utriusque mortis, mortis animæ, mortis corporis jugiter opprimere concupivit, vehementius expavescit.* — Item ipsa præstat se sequentibus ducatum, ut ibi: *Stella quam viderant in oriente, antecedebat eos, ut reconciliatrix rerum, et hospitum invitatrix, ut viam demonstrans, qua mediante cælum cum anima et corpore nitens concendere quisquis poterit.* — Item ipsum homines tum cælicolas magnopere lætificat, ut ibi: *Videntes autem stellam, id est Mariam, gavisæ sunt gaudio magno valde. Lætificat hæc*

(1) Hom. 2 de Laud. Virg. sup. *Missus est*, n. 17.

stella mortales, in mundo æternum radium effundens; lætificat hæc stella cælicolas, novum in cælis splendorem inferens: quatuor enim dotibus resplendet quas pro justorum corporibus recenset Apostolus (2); et primum claritate: stella namque totum suum lumen a sole mutuatur; Maria a Christo qui est sol justitiae, totum suum lumen se habere testatur: unde quanta claritate nitescat, intelligi facile potest. Secundo impassibilitate: stellæ namque substantia incorruptibilis est, unde nec vetustate, nec putredine autocarie corruptitur; ita B. Virgo nullam unquam putredinem aut corruptionem sensit, adeo, ut tota semper integra manserit. Tertio agilitate: lux stellæ velocissima est, ictu siquidem oculi spargit et propagat se, suumque lumen offundit per totum orbem; ita B. Virg. Maria est velocissima ad miserendum, nunquam in succurrendo cunctatur, statimque mortalibus vero corde poscentibus libenter se offert. Quarto subtilitate: stella quadam occulta virtute terræ viscera suo lumine penetrat, et ibidem mirabiliter operans, aurum, argentum, aliaque pretiosa metalla nostris usibus necessaria producit; ita V. Maria suo patrocinio et meritis sæpe saepius in animis hominum occultis et nobis ignotis auxiliis mirabilia patrat: nostros ingreditur sensus, et roborat; nostras ingreditur mentes, et illuminat; nostra ingreditur corda, et medullitus inflamat.

3. Item ipsa est lucerna omnibus lucens. *Neque accendunt, videlicet Pater, et Filius, et Spiritus sanctus,*

(2) I. ad Cor. xv, 42 seq.

lucernam, id est Mariam, quæ accensa fuit in die Incarnationis, et ponunt eam sub modio, nempe sub tumulo sine honore, sine gloria, sine cultu, sed super candelabrum, hoc est Ecclesiam triumphantem, ut luceat omnibus qui in domo sunt (1).

4. Virgo pariter est sol omnimicans. *Solem suum, id est Virginem Mariam, oriri facit, per nativitatem in mundo, per gratiam in mente, per gloriam festiva in cælis Assumptione, super bonos, ut illustrentur et collætentur, et malos, ut convertantur et vivant. Et pluit super justos et injustos* (2), sed aliter et aliter. — Item ipsa est navicula, in qua transfretavit Filius Dei de litore immortalitatis ad litus mortalitatis, assumens nostram humanitatem, conferens nobis suam deitatem. *Ascendens Jesus in naviculam transfretavit, et renit in civitatem suam* (3). Hanc tamen naviculam, Deiparam nempe Virginem, quæ hospitem divinum in portum terrenæ civitatis contulit, ab hospite quoque divino in æternæ Civitatis portum inlatam fuisse condecoruit. Unde clavarrensis Abbas inquit: « Quem in castellum mundi hujus infantem prius ipsa susciperet, ab eo suscipitur hodie, sanctam ingrediens civitatem. Sed cum quanto putas honore, cum quanta putas exultatione, cum quanta gloria? Non in terris locus dignior uteri virginis templo, in quo Filium Dei Maria suscepit, nec in cælis regali solio, in quo Mariam hodie Mariæ filius sublimavit (4). »

(1) Matth. v, 15.

(2) Ibid. vers. 45.

(3) Ibid. cap. ix, 1.

(4) Serm. 1 de Assumpt., n. 2.

5. Illæ pariter quinque prudentes virgines quas Christus in Evangelio describit, Deiparam Virginem adumbrant. Illarum quinque virginum prudentia sic commendatur: *Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus* (5). Istud oleum communis sanctorum PP. conspiratione misericordiam erga pauperes significat. Ita SS. Augustinus, Hieronymus, Ambrosius, Chrysostomus, aliquique plures. Sunt etiam qui per oleum quod prudentes virgines compararunt ad nuptias, gratiam adumbrari voluerunt. Sic D. Chrysostomus, Theophylactus, et alii magno numero Patres. Verum tamen inter prudentes virgines et Mariam Virginem qualis distantia, quale discriben! Illæ tantum oleum accepisse, non autem oleo vasa implevisse dicuntur: at B. Virgo nedum gratiæ oleum accepit, verum etiam eo vas animi sui affatim implevit. Hinc Angelus ad eam: *Ave, inquit, gratia plena.* Quod mente revolvens D. Bernardus, ait: « Non est Deipara fatua virgo, cui non modo oleum est, sed plenitudo olei in vasa recondita (6). » Et alibi: « Processit gloriosa Virgo, cuius lampas ardentes sima ipsis quoque angelis lucis miraculum fuit, ut dicerent: *Quæ est ista, etc.* (7)? » Clarius enim cæteris rutilabat, quam replevit oleo gratiæ præ participibus suis Christus Filius ejus.

Porro, gratiæ respondere gloria debet, ita, ut istam illa plane metiri debeamus. Et ideo, si gratia Virginis

(5) Matth. xxv, 4.

(6) Serm. de aqueductu.

(7) Serm. 2 de Assumpt.

maximum culmen attingit, gratia quoque Virginis opus est maximum culmen attingat: quod fieri non potest, si cum anima et corpore glorificata non esset. Habuit igitur Deipara Virgo, ut ad prudentes virgines redeamus, lampadem oleo plenam et accensam, cujus vitrum est lucida et gloriosa ejus caro; oleum copiosa istiusmet misericordia et gratia; ellychnium anima ejus charitate succensa; lumen vero semper ardens glorie lumen est, quod animam et corpus irradiat, et magis irradiat: quemadmodum quippe lux, formosam crystallum invadens, in pulciores perfringitur cum harmonico nexo colores; ita lumen gloriae accendens lampadem, Virginem nempe Deiparam, oleo gratiae plenam, et sui corporis formoso vitro circumdatam, majus in Deipara Virgine lumen, formosiora constituit pulcritudinem.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM

INITIUM SANCTI EVANGELII
JESU CHRISTI FILII DEI

1. Evangelistarum Domina et Magistra non modicum lumen per istos acquirit, haud modicum, sed immortalem rutilumque decorum. *Decumbebat autem socrus Simonis febricitans: et statim dicunt ei de illa. Et accedens (Christus) levavit eam, apprehensa manu ejus, et continuo dimisit eam febris; et ministrabat eis* (1). Divini amoris febre succensa Virgo Deipara, quasi non moritur, sed in ecstasim rapitur; quia suus erga Deum amor, tam in suo principio fortis, ut ipsum Deum illexerit, tam dein Spi-

(1) Marc. 1, 30-31.

ritus sancti virtute cumulatus, ut ipsa Dei Mater evaserit, tam in tota sua vita perfectus, ut ipsa vivens martyr extiterit, maximum præcelsum sublimè culmen attingit. Hic amor filiæ, sponsæ et matris matrem erga filium, sponsam erga sponsum, et filiam erga patrem conferre debebat toto pondere naturæ, gratiæ et gloriæ. Cælestis medicus qui venit in hunc mundum curare nostram febrim quæ superbia est, avaritia est, libido est, venit etiam in hunc mundum curare Virginis febrim, quæ amor est, dilectio est, charitas est. Decumbebat Virgo Deiparens in tumulo; et accedens Christus, levavit eam, apprehensa manu ejus, et continuo dimisit eam febris; namque gloria resurgit, ut tota cum sui amoris objecto copularetur. Culpa dissolvit, corruptit, ad nihilum redigit; amor vivificat, roborat, amantis amatique conjunctionem operatur. Unde non moritur Virgo febre peccati consumpta, sed divino potius amore febricitans; non moritur ut in terram, sed ut in Deum revertatur; non moritur, ut a Filio separetur, sed ut cum Filio societur.

2. Comparatur beatissima Virgo grano sinapis, de quo dicitur, *quod, cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus seminibus, que sunt in terra, et hoc per humilitatem quam Virgo Deiparens inoffenso pede sectatur. Et cum seminatum fuerit, ascendit, et sit majus omnibus oleribus* (2). Qualiter autem ascendit Virgo? ex ancilla in Dominam, ex muliere in Dei Matrem, ex tumulo in cælum. Humiliavit semetipsum Christus, et

(2) Ibid. cap. iv, 31-32.

PARS SECUNDA

ascendere meruit de tumulo in cælum; humiliavit semetipsum Virgo, et de tumulo in cælum pariter ascendere promeruisse fatendum est. — Sinapis, ascendens in arbore, altitudine, amplitudine, annositate transcendit herbarum naturam. Sic præ cæteris sanctis Virgo Maria. Hæc cælestis arbor totum ejus amplitudine mundum occupat, quia eum quem mundus non potest capere, suo ventre continuuit; ad cælestia ejus altitudine sublimatur, attollitur, ut cum fructu ventris sui conjungatur; nunquam ejus annositate finietur, quia fructum immortalis pariens, immortalitatis munere pollet.

3. *Et venit quidam de archisynagogis, nomine Jairus: et videns eum procidit ad pedes ejus, et deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est: Veni, impone manum super eam, ut salva sit, et vivat* (1). Cum autem Christus in domum principis Synagogæ pervenisset: *Recedite, inquit; non est enim mortua puella, sed dormit* (2). Eam Christus dormire testatur, quia facilius eam a morte revocatur erat, quam si a somno excitaret. Nisi dicere cum Hieronymo et Chrysostomo malis, non fuisse mortuam Deo, cui omnia vivunt. Hoc miraculum tum mortem, tum resurrectionem Virginis præfigurat. Ipsa ferme non gustat mortem, sed videtur potius dulcem suavemque captare soporem, a quo expergefacta per Christum, non ad mortalem vitam, ut filia Jairi, sed ad immortalem

(1) Marc. c. v, 22-23. (2) Matth. ix, 24.

(3) Orat. I. Dormit. B. Marie Virg.

(4) Marc. xiv, 13.

gloriam resurgit auratis ac gemmeis redimita coronis. In rem nostram Johannes Damascenus scribit: « Quamobrem, o Virgo, sacrum transitum tuum minime mortem appellabimus, sed somnum et migrationem, vel ut aptiori voce utar, præsentiam ad Deum: excedens enim e corpore, præsens existi ad potiora... Quocirca non te mors beatam fecit, sed ipsa mortem hilarem reddidisti; ut quæ modestiam ejus sustuleris, ipsamque gaudium esse præstiteris (3). »

4. *Et mittit duos ex discipulis suis, et dicit eis: Ite in civitatem: et occurret vobis homo lagenam aquæ baljulans; sequimini eum* (4). Hæc verba magnus Albertus exegetice premens, ait: « Sed nunc audiamus consilium Dei: *Sequimini eam, veraciter quia tunc non errabit: et secure, quia ab omni incursu defendere potest: et lætanter, quia dicit ad Jesum. Unde sequitur, in domum, scilicet cælestem, in quam intrat, scilicet in gloriosa ejus assumptione (5).* » Heic juverit iterum atque iterum commonere, vocabulum Assumptionis in psychosomatico sensu juxta mentem Ecclesiæ usurpari.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM

FUIT IN DIEBUS HERODIS
REGIS JUDÆÆ SACERDOS

1. B. Virgo magnum habet et ineffabile nomen. *Et nomen Virginis Maria* (6). Blasius Viegas Apocalypsis Joannis commentator egregius (7) in-

(5) Bibl. Mar., Evang. secundum Marcum, n. 4.

(6) Luc. i, 27.

(7) Cap. 12, commentario 2, lect. 1.